

# BLUES

PRO BLÁZNIVOU HOLKU

Václav  
Hrabě

## PROLOG

Pánové  
věčné skeptičtí a přezíraví  
kteří své smutky vážete do kyték  
a znáte už život nazpaměť  
jako verše svých kultivovaných přátel  
upozorňuji vás  
                    tohleto není přípitek  
na vaše zdraví  
Pasáci poezie  
Koštěři metafor  
To není pro vás  
to co tu dávám do placu  
To pro skutečné lidi které jsem poznal  
budu teď chvíli dělat  
                    paňácu  
Toto jsou verše pro zedníka Petra  
který mne naučil dělat s lopatou  
a dělit se o chleba a cigarety  
Pro dědu - socana  
ani v smrti nebyl bohabojný  
Na památku mé tety  
která sedm let od rána do rána  
čekala  
až se ten její vrátí z vojny  
Pro muže z Ukrajiny který prohlásil že války  
  už nemusejí být  
Pro jednu bláznivou holku kvůli které jsem se naučil  
  hrát džez  
toulat se po nocích nebýt spokojený nemít klid  
Pro betonáře Albertýna   Vidím ho jako dnes

říká: „Nikdy nespi s holkou kterou nemáš rád”

Pro Mistra z Rybárny - poznal Paříž

Josephinu Bakerovou

a hlad

Pro Miles Davise pro ten večer kdy jsem poprvé uslyšel  
trubku plnou vzlyků

Pro prodavače červených a žlutých limonád

v kiosku na Perštýně

Pro krásnou ženu která strávila své mládí v Ravensbrücku

pro její předčasné vrásky

Pro jednoho malíře jeho šašky a krasojedzdkyně

v černém flóru

Pro dělníky kteří dláždili ulici mé lásky

Pro slepého kamelota Večerní Prahy z pasáže Světozoru

Pro holky tančící charleston ve sklepě na Národní třídě

Pro párkaře Karla pro jeho ruku hniјící někde u Madridu

Pro Modiglianiho a Parkera - oba umřeli v bídě

Pro vousatého Fidela který řekl: „Demokracie - to je

rozdat zbraně lidu“

Pro rudoarmějce zabitého u nás 10. května

tisíc devět set čtyřicet pět

a pro tu dívku s plavým copem které se nevrátí

z takové dálky

Pro všechny kdo ve svých rukou nesou

tento krásný ztřeštěný

a jediný

svět

a pomáhají mu vpřed přes klatby papežů a sliny

velkozlodějů

přes všechny strejčkovské demokracie

mory

a války

## PODZIM

Tuberkulózní slunce  
Lány řípy  
Nízko nad zemí dýchají  
oblaka jak velké šedivé lípy  
A z jejich větví odlétají ptáci  
komedianti  
opouštějící poslední letní štaci

Na prahu lesa líže si rány  
uštvaný zpocený říjen  
v rozmoklých polích  
podzimem ukřižovaný

Třaslavý topol  
Holý jak věta  
Zavřete okna!  
Je konec léta

## VARIACE NA RENESANČNÍ TÉMA

Láska je jako večernice  
plující černou oblohou  
Zavřete dveře na petlice!  
Zhasněte v domě všechny svíce  
a opevněte svoje těla  
vy  
kterým srdce zkameněla

Láskaje jako krásná loď  
která ztratila kapitána  
námořníkům se třesou ruce  
a bojí se co bude zrána

Láskaje bolest z probuzení  
a horké ruce hvězd  
které ti sypou oknem do vězení  
květiny ze svatebních cest

Láska je jako večernice  
plující černou oblohou  
Náš život hoří jako svíce  
a mrtví milovat nemohou

## OSPALÉ NĚŽNOSTI

Neony  
zvoní klekání  
v tvých očích vycházejí  
hvězdy a květiny  
padají na zem  
mezi stíny  
na břeh jezera kde roste rákosí a kmín  
kde dřevaři po skončení práce pijí  
kořalku z jeřabin

A mně se chce tak spát  
Spát  
ve stínu tvých vlasů  
Spát na nic nemyslet  
při zvuku tvého hlasu se probouzet  
jak kuchař  
v pohádkách kde spí se stovky let  
a znovu usínat  
s hrstí tvých vlasů na čele  
a trochu žárlit  
na slunce  
které ti po těle kreslí  
malé nepochopitelné obrázky

## KRÁTKÁ BÁSEŇ O PRAZE

Hořící obručí slunce proskakují cvičení psi  
mých myšlenek  
Na Karlově mostě se nudí barokní legionáři  
a voda pod jezem  
zpocená s pěnou v ústech utíká pryč  
a vrací se  
zpátky  
jako zelené obilí když je vítr  
Voda se vrací  
vrací se hoře lásky hozené do světa jak bumerang

Ale můj sen z noci na dnešek už se mi nevrátí  
a nikdy už neuslyším hrát Internacionálu  
tak jako na pohřbu  
básníka který ji v každé řádce transponoval  
do neobvyklých tónin

Bude se opakovat  
léto a zima  
křik holubů  
a smutek milenců  
vrátí se jako ozvěna jak zvony z Říma i naše životy

Ten můj sen už se nevrátí  
Internacionála na hrobě básníka  
Vrátí se  
život voda pod jezem

## ROMANCE

Zelená zářivkami  
vybledlá noční obloha  
Kymácí se jako opilý kazatel  
A hvězdy  
i na tu dálku jsou cítit  
okurkovým lákem

Krasavec bílý měsíc  
si strčil dva prsty do krku  
Takový fešák    A zvrací!  
Úsměvy rady do života vyčichlé  
pivo  
smutek špiritus a saze z řas

Až skončí dotáhnu ho do postele  
Vždyť celé noci nespí

A potom přijde  
můj zlatý hřeb programu  
Žongluji s láhvemi  
V každé z nich trochu vody písku a slepeného peří  
a v jedné ještě srdcová dáma  
napůl rozmočená

Musím to dělat rychle  
aby se to aspoň trochu podobalo  
ohňostroji  
závrati z milování  
bílému úsměvu klaunů



něžným piruetám kormoránů a divokých hus  
blýskavému a vratkému kruhu  
života

Musím to dělat tak rychle  
aby to nešlo napodobit  
Aby slušný oholený pán z první řady nemohl vstát  
poklepat mi otcovsky na rameno  
a říci: „Příteli omlouváme vaši ztřeštěnost  
ale víme že to všechno je jen namáhavá práce

dovedných rukou

Tak příteli nač potom ty iluze nač ty iluze?“  
Musím to dělat tak rychle aby nikdo nepoznal  
jak se mi třesou ruce  
a s opatrností tak velkou  
jako je velký můj strach  
že by se tyto jinak obyčejné láhve  
letící vzduchem v touze napodobit  
lásku ohňostroje lidí a ptáky  
mohly rozbít  
Jen tak  
Vinou roztřesených rukou  
a zemské gravitace

Končím bez potlesku  
ráno mne uvidíte  
jak krmím racky nad řekou svým povídáním  
a plivaje na oblohu dělám obláčky  
neboť božský měsíc  
má kocovinu  
a je potřeba aby to někdo udělal  
než pojedou lidé do práce

## INFEKCE

Spadl jsem ze skály porostlé arnikou  
a teď ležím  
rozedřenou kůži mám plnou písku suchého listí  
a tebe

Nejhorší případ tetanu v dějinách lékařství  
Všechny kapacity nade mnou pokývaly hlavami a odešly  
Je to prý skorém zbytečné  
Vrchní sestra přináší  
pomeranče cigarety a třináct reprodukcí Botticelliho  
Posilněte se večer vás budou operovat  
Vezmou vám srdce Máte příliš velké srdce  
na to abyste s ním mohl žít

Loupu pomeranč a vzpomínám  
na Prahu Čvachtá vy sníh Rackové Na 7. listopadu  
bylo slavnostní osvětlení pamatuješ?  
Moje bílá nemocniční postel se houpe jako tramvaj  
do které se opřel vítř

Je to smutné nebo možná směšné  
ale asi jim umřu pod nožem  
protože jenom ty  
máš krev  
stejně skupiny jako já

Musím jim říct kde tě najdou  
Nelekej se Až pro tebe přijedou  
budu ležet mezi lesklými vyvařenými nástroji

a nebudu vědět  
že jsi přišla

Vím  
že mě nemáš ráda  
ale já tě mám  
v krvi rozpuštěnou  
s bacily tetanu s vůní kouře a arniky a šlágry  
tak starými  
zeje už vůbec nikdo nepamatuje

## **BLUES NA PAMÁTKU VLADIMÍRA MAJAKOVSKÉHO**

Večer Dole pode mnou  
zářila Praha  
Bylo mi úzko  
z tolika světél Tak jsem se díval na oblohu jestli  
nebude padat

aspoň jediná hvězda  
pošetilá zbytečná plavá a nahá

Když v tom jsem ze tmy uslyšel hrát  
blues  
na památku velkého sebevraha

Začal to klavír  
Hluboko v basech  
blouznilo v horečce zelené moře  
a pak jsem zaslech  
trubku  
jak chraptí hore a choře

Krásná  
absolutně nerozumná a nerentabilní hudba  
Hudba bez naděje  
na honorář  
Slyšíte Hudba  
Jako teplý vítr  
nad tělem vojáka padlého ve zbytečné válce  
Jako rosa co mu padá na hlavu  
zatímco světélkují v dálce

velrybí oči  
přístavů

Slyšíte    Zpocené prsty  
začínají  
chorus o zakouřených sálech o bílých prašných cestách  
o létech heroinu a smutku  
o létech hladu vyhazovů naděje  
o dívce z Alabamy o dětech z Little Rocku  
Trubka hraje    Vysokým tónem jiskří  
závěje  
vteřin dnů a roků

Ted pauza než začne basa  
Jen malá chvíle tak akorát  
Na jeden tulipán  
naklánějící se ke mně  
Je slyšet  
nadechnutí trumpetisty a swingující rytmus  
otáčející se země

To dělá ta trubka  
a krev  
a pot  
Zlaté trumpety v nebi nad Jerichem  
To je blues

Pierot  
Do prachu cesty přitisk se rozstříleným břichem  
Kdoví v kterém to bylo roce

To je blues

Snad se to dozvíš v příští sloce

Několik Múz  
na Střeleckém ostrově  
nabízí talent režisérům  
Gruzínský koňak  
Chinin a idioti - odporné sérum  
proti žití

Holky moje krásný!  
s hnědejma očima    Namalovaný    Rusovlasý

Takhle to za krk chytí  
a zmáčkne  
a strhne hlavu dozadu...

Co já vám mohu vyčítat?  
Já se taky málokdy  
prosím o radu

A stejně byste mne neslyšely  
neboť zatímco baletáci unylí a útlobocí  
mrkají na mne a zvou mě k stolu  
z magnetofonu letí  
„Líbej... Darling    Dnešní noci”  
v dvanácti taktech  
rokenrolu

To není život    To není  
džez  
Život to jsou pekařská auta v ranní mlze  
a ruce odřené a unavené

bez nároků na slávu bez nafoukaných řečí  
A džez  
je doktor který léčí  
smutek a strach a jiné řezné rány  
horkým železem lihem a solí  
To je ta trubka  
která ve tmě zajímavě vypráví:  
Bylo to v den kdy v Arles svázeli z polí  
Vincent van Gogh pořezaný sluncem  
z kavárny vyběh  
celý krvavý  
a zastavil se na malou chvíli  
Počítal  
kolik mu zbývá přátel a kolik let  
Významné úsměvy „Vidíte? Je potrhlej Šílí“  
Ta chvíle stačila  
Zhoupnul se svět

Je to vždycky taková malá chvíle  
Tak akorát  
na jeden tulipán  
Takové sólo ve vytřískané hospodě o čtvrté k ránu  
Sólo pro život  
obehraný ze všech stran  
Takové sólo  
za poslední šesták  
Jen malá chvíle - najeden tulipán

Smutný gladiátor šel po Něvském a naposled ho urazil

měšťák

Všichni přátelé měli v tu chvíli něco na práci  
Bylo to v dubnu Po nábřeží se točil vítr jako štěstí

S nelidskou upřímností  
křikaly svoji soustrast ubrečené dlažební kostky  
Ten den šel naposled po bulváru v dešti  
Vladimír Majakovskij



## TY

To není alej kaštanů které kvetou  
to není zástup andělů s myrtou  
to je noc  
Modrá a bílá  
Na Vltavě zamrzly lodě a svatební kytice

Máš oči jako tabák  
A stromy na podolském hřbitově  
jsou cypřiše a stříbrné štiky  
Jednou jsi řekla: „Já si tě najdu“  
Je noc  
Modrá a bílá  
Kouř u stropu se chvěje jako tvoje ruce  
V bytě nad námi někdo poslouchá Händla  
slyšíš  
„Vodní hudba“  
napudrované růže  
v téhle zimě  
to je ale nerozum že?  
Máš oči jako tabák  
Bojím se abych to všechno nezkazil  
nějakým překrásným gestem

Až půjdeš zítra ode mne  
potkáš paní domácí jak se vrací  
s masem na neděli  
bude se divit že jsi tak mladá  
a už se touláš po nocích  
Pak si řekne že jsou tím stejně vinni

komunisti

„Podolí není Montmartre“ upozorní mne jemně  
inženýr z prvního patra

Dáma v tramvaji se ušklíbne  
protože budeš hrozně moc vonět kouřem

Bude ráno  
Střízlivé  
šedé a moudré jako vlasy mého otce  
Málokdo si všimne  
že máš oči  
jako tabák

## UKOLÉBAVKA

Je březen Černé nebe nad městem  
voní deštěm  
Ještě jednou to všechno spočítám  
Aspoň jednou ještě

Procenta ztrát procenta smutku  
procenta štěstí

to co jsem dostal  
to co jsem vyhrál  
to co jsem propil  
to co jsem ztratil po cestě  
to co jsem získal poctivě i nepoctivě  
Plnoletost i špatnou pověst  
papírovou zlatku  
po strýčkovi ve vestě  
Strýček byl legionář válčil na Piavě  
a byl tak poctivý  
že když se vrátil neměl práci  
Zato měl hodnou ženu na rukou tetování  
a smysl pro legraci  
A k stáří  
rakovinu  
Po celý život nenáviděl válku a všechnu její špínu

On byl z těch lidí kteří poletí do vesmíru  
A já  
nezdárný synovec  
zrozený za války vychovaný v míru

pod očima kruhy jak smuteční pásky  
nemohu spát  
v této černé promoklé noci  
Počítám na prstech  
metály života a šrámy z naší lásky

A ty spíš  
a možná se ti zdá něco tak krásného  
že na to do smrti nebudu mít

Dobrou noc  
Jsi krásná i když spíš  
Dobrou noc

Je slyšet jak přichází den  
Pomalů jako by se vracel z flámu  
Bloudí  
ulicemi hospod a chrámů  
Teď zívá  
Zastavil se na rohu

Spi

Já nemohu

## ZAVŘI OČI

Zavři oči

Dole na ulici kropicí auto napodobuje déšť  
Beránci sbíhají do údolí a usínají  
ve tvém stínu zatímco ručičky hodin se zastavují  
protože tato chvíle se už nebude opakovat

Ticho večera

provokuje

labutě

aby se ještě před smrtí pokusily zazpívat  
něco o tvé kráse

Zavři oči

V berlínské hospodě se rouhá jednohý  
Kristus

a jeho krev

padá na hlavy farizejů

Hannibalovi sloni leží na březích Konga s podřezanými

žilami

a vypasení básníci předvídají konec

lidské komedie

Zavři oči!    Zavři oči...

Za chvíli umlnou

zvony trombóny tramvaje

a já

budu poslouchat jak se z oblohy ozvěnou vracejí  
údery tvého srdce

v rytmu ptačích křídel  
v rytmu v kterém se země kolébá vesmírem  
v rytmu který se nikdy nikomu nepodaří  
upálit nebo ukřižovat  
Zavři oči  
a bude to jako když měsíc zapadá v aleji mostů

Zavři oči  
a bude to všechno jako na počátku světa

## BÁSEŇ SKORO NA ROZLOUČENOU

Slunce  
překrásný manekýn  
se prkenně uklání  
k západu  
Zavírají se  
květiny a obchody  
Praha unavená  
chválou básníků a svojí  
krásou  
šediví  
soutmrakem

Je to tak podivné  
Co všechno se ti podobá  
Je to tak podivné  
Ta myšlenka že tě můžu ztratit  
Protože všechno na světě se neustále mění

Můžu tě ztratit  
a zase budou rána  
plná cigaret  
a bude to svádět  
ke krásnému a pompéznímu smutku  
Můžu tě ztratit  
a zase budou noci  
měsíc vlající na obloze bude podobný stínu  
tvých rozpuštěných vlasů  
nebudu moct spát a budu nenávidět  
klasiky

Můžu tě ztratit  
a pak snad bude nejvhodnější svést to na dialektiku  
Ano  
to všechno se může stát  
Ale nikdy už neztratím  
všechny ty lehkomyšlné nevychované a pravdivé  
děti naší lásky  
všechno to co nelze vyhandlovat  
v Tuzexu  
nabíflovat přes noc  
získat protekci  
úsměvem  
touhu a odvahu  
nečekat až se život převalí kolem jako baráčnický

průvod

nedat se zlákat  
štěstím  
které padne na míru a sluší  
nebýt tu zbytečně  
nejíst tu zadarmo chleba

Uvidět ráno u Vltavy divoké koně  
Vyjmenovat své lásky  
a bude-li to třeba  
nechat se zabít  
pro ně







Atheneum - literatura na webu  
<http://atheneum.zde.cz>